

Az egész életen
át tartó tanulás
programja

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

Járható út

Lehetőségek a pályakezdők munka világába
történő beilleszkedésére

2013

MAGYARORSZÁG

PORTUGÁLIA

NÉMETORSZÁG

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Békés Megyei
Kormányhivatal

Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

CIOR
ESCOLA PROFISSIONAL

Cooperativa de Ensino de V. N. de Famalicão, C. R. L.

part of aspire-i ltd

JÁRHATÓ ÚT

Lehetőségek a pályakezdők munka világába
történő beilleszkedésére

2013

MAGYARORSZÁG • PORTUGÁLIA • NÉMETORSZÁG • EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Ez az útmutató az Egész életen át tartó tanulás programjába épülő Leonardo da Vinci Partner-ségek alprogramja által támogatott „Járható út – Lehetőségek a pályakezdők munka világába történő beilleszkedésére” című projekt keretében készült.

Támogatási szerződés száma: 11/0029-L /6080
Projekt azonosító száma: HU-2011-Leo-PA-6080

Készítette:
a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
Escola Profissional Cior
BBQ Berufliche Bildung gGmbH
Careers Europe (part of Aspire-i Ltd.)

A külföldi partnerek anyagait fordította:
Némethné Vidovenyecz Éva, Fekete Miklós

Kiadja:
a Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja
2013

Felelős kiadó:
dr. Nagy Ágnes
Igazgató

Tördelés:
A-TEAM Reklámügynökség Kft.

Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

A projekt az Európai Unió támogatásában részesült. A felelősség kizárólagosan a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központját terheli, és a megjelenő információkért és azok bármely módon történő felhasználásáért sem a Nemzeti Iroda, sem az Európai Bizottság nem felel.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
Bevezetés.....	5
A partnerek	5
I. Fejezet	7
1. Magyarország	7
1.1 A pályakezdők munkanélkülivé válását megelőző legjobb gyakorlat – Pályaválasztási Vásár.....	7
1.2 Jó gyakorlat pályakezdők munkanélküliségének kezelésére – „Első munkahely garancia” program	8
2. Portugália	11
2.1 A pályakezdők munkanélkülivé válását megelőző legjobb gyakorlat – Famalicão városi Pályaválasztási Tanácsadó Projekt	11
2.2 Jó gyakorlat pályakezdők munkanélküliségének kezelésére – Munkaerő-piaci Integráció Program	12
3. Németország	14
3.1 A pályakezdők munkanélkülivé válását megelőző legjobb gyakorlat – A SCHOOLECONOMY hálózat	14
3.2 Jó gyakorlat pályakezdők munkanélküliségének kezelésére: Berufspraktisches Jahr 21 – Szakmai gyakorlati év 21	15
4. Egyesült Királyság	18
4.1 A pályakezdők munkanélkülivé válását megelőző jó gyakorlat: a Make the Grade program	18
4.2 Jó gyakorlat pályakezdők munkanélküliségének kezelésére – Aspire2Work	20
5. A projektet megvalósító munkatársak a nemzetközi találkozókra	24
II. Fejezet	25
1. Külföldi munkavállalással, szakmai gyakorlatokkal kapcsolatos hasznos információk	25
1.1 Magyarország	25
1.2 Portugália	25
1.3 Németország	26
1.4 Egyesült Királyság	26
2. Ellenőrzőlista külföldi munkavállaláshoz	27
Záró és további olvasmányok	30
Elérhetőségek	30

Bevezetés

Kedves Olvasó!

A 'Viable Ways for Career Starters to Integrate into the World of Work' elnevezésű projektet az Európai Bizottság Egész életen át tartó tanulás programja Leonardo da Vinci Partnerségek alprogramjának keretében valósította meg a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által vezetett nemzetközi konzorcium.

A partnerség alapjául a partnerszervezetek országában is folyamatosan fennálló problémának számító munkaerő-piaci kereslet és kínálat közötti összhang hiánya szolgált. Mivel minden országban a foglalkoztatás egyik fő akadályaként azt jelölték meg a partnerek, hogy a munkanélküliek és különös tekintettel a pályakezdők vagy nem rendelkeznek megfelelő szakképzettséggel vagy munkakultúrájuk és –moráljuk nem felel meg a munkáltatói szükségleteknek, úgy döntöttek, hogy ebben a témában cserélik ki tapasztalataikat. A partnerségbe munkaügyi, képző és tanácsadó szervezetek kerültek bevonásra.

A projekt sikeres megvalósítása érdekében a partnerség minden egyes résztvevő országban nemzetközi találkozók megrendezését bonyolította le, melyeken az intézmény/szervezet bemutatásán túl sor került a munkaerő-piaci helyzet, szakképzés, érdekegyeztetés, foglalkoztatás rendszerének bemutatására, valamint a pályakezdők munkaerőpiacra történő beilleszkedésére irányuló módszereinek ismertetésére.

A nemzetközi találkozók legfőbb eredményei jelen kiadványban kerülnek összegzésre, mely magában foglalja a partnerországokban megvalósított módszereket, jó gyakorlatokat és folyamatokat, melyek hozzájárulnak a gazdasági igényekhez igazodó szakképzési struktúra kialakításához és a pályakezdő fiatalok munkanélkülivé válásának megelőzéséhez, foglalkoztatási helyzetének javításához. Az útmutató a projektet megvalósító magyar, német, portugál és angol partnerség közös munkájának legfontosabb eredménye. Két fő részből tevődik össze: az első rész a különböző országokban bemutatott elméleti információt, a partnereknél alkalmazott két-két – a pályakezdők munkanélkülivé válását megelőző és a foglalkoztatásukat elősegítő – legjobb gyakorlatot, módszert mutat be. A második pedig a pályakezdők számára jól használható, a külföldi munkavállaláshoz szükséges aktuális információkat, tanácsokat foglal magában.

A partnerek

A magyarországi Békés Megyei Kormányhivatal olyan kormányzati szerv, amelynek feladata, hogy működtesse – többek között – a megyei Munkaügyi Központot. A Munkaügyi Központ céljai között szerepel a munkáltatók munkaerő-kereslet iránti igényeinek kielégítése, a régióban fellelhető munkanélküliség megelőzése és csökkentése. Szolgáltatásai közé tartozik a munkaerő-piaci és foglalkoztatási információk nyújtása, pályatanácsadás, munkaközvetítés, munkaerő-piaci képzés, munkanélküli ellátások megállapítása, továbbá nemzeti és nemzetközi projektek megvalósítása.

A BBQ Berufliche Bildung gGmbH olyan non-profit oktatási szervezet a Délnyugat-Németországban található Baden-Württemberg tartományban, amely 50 különböző szolgáltatással rendelkezik, és az iskolák, intézmények és munkaadók közötti szoros kapcsolatok működtetésével segíti a hallgatókat. A BBQ szakmai gyakorlatok nyújtásával és szakmai képzésekkel nyújt konkrét segítséget fiatal felnőttek számára tartós munkahelyek felkutatásában. A BBQ a pályamódosítás előtt álló, vagy a munkaerőpiactól tartósan távol lévő felnőtt álláskeresőket és munkavállalókat is támogatja szakképzések és átképzések révén.

A Bradford-i székhelyű Careers Europe az Aspire-i csoport tagjaként szakmai képzéseket biztosít az Egyesült Királyság területén. A szervezet egy térítésmentes Foundation Learning elnevezésű programot kínál azon 16-18 évesek számára, akiknek nehézséget jelent a hagyományos iskolai környezetben való tanulás. Az Aspire-i szoros kapcsolatban áll a helyi képzési intézményekkel, és

segítséget nyújt a tanulók számára az alapkészségek elsajátításában, hogy ezáltal eredményesen végezzék el választott tanfolyamaikat.

Az Escola Profissional Cior egy non-profit szakképző iskola a portugáliai Vale do Ave régióban. Egyaránt kínál szakmai alapképzést és felnőttképzési tanfolyamokat – többek között az elektromechanika, megújuló energiaforrások és gépészet területein. A Cior kapcsolatban áll helyi vállalatokkal és szervezettekkel is, az oktatási kompetenciák szakmai igényekkel történő összehangolása és a munkaerő-piacra való sikeres beilleszkedés érdekében. Az összes szakmai képzés megközelítőleg 400 órányi gyakorlati képzést, valamint egyéb tanácsadási modulokat is tartalmaz.

A projektben való közös munka során mindannyian nagyon sokat tanultunk. Reméljük, tapasztalataink az Önök számára is hasznosak lesznek.

Dr. Nagy Ágnes

Dr. Nagy Ágnes
igazgató,
Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

Amadeu Dinis

Amadeu Dinis
igazgató,
Escola Profissional
Cior

Selzer Gerhard

Selzer Gerhard
vezérigazgató,
BBQ Berufliche Bildung
gGmbH

Joe Dye

Joe Dye
osztályvezető
Tanulási és Foglalkoztatási Osztály
Careers Europe, Aspire-i

I. FEJEZET

A különböző országokban fellelhető jó gyakorlatokkal kapcsolatos elméleti ismeretek

1. MAGYARORSZÁG

1.1. A PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLIVÉ VÁLÁSÁT MEGELŐZŐ LEGJOBB GYAKORLAT – PÁLYAVÁLASZTÁSI VÁSÁR

A Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja évek óta kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalok és a pályakorrekcióra kényszerülő felnőttek megalapozott pályadöntését elősegítse. 2011. évben már 11. alkalommal került megrendezésre „Száz út vár ránk...” elnevezéssel a Pályaválasztási Vásár. 2012. évben „Legyen általad több a világ” elnevezéssel rendeztük meg a 2 napos rendezvényt.

A PROGRAM CÉLJA:

Az összetett tájékoztató és szakmai segítő rendezvénysorozat lebonyolításával megfelelő információt tudunk nyújtani a pálya-, szakma- és iskolaválasztás előtt álló általános-, közép- és felsőfokú oktatási intézmények tanulóinak, valamint a pályakorrekciót tervező felnőttek számára a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, helyes pályadöntés meghozatalához.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

Az általános iskolák 7. és 8. osztályos tanulói, a középfokú oktatási intézmények 3. és 4. évfolyamos tanulói, szakmával nem rendelkező, vagy szakmaváltásra szoruló középiskolát végzett fiatalok, a szakmájukban elhelyezkedni nem tudó, vagy pályakorrekció előtt álló álláskereső, szülők, pedagógusok, szakoktatók és a foglalkoztatók.

A PROGRAMBAN MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK:

A rendezvény átfogó képet nyújt: az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzésekről, a gyakorlati szakképzés lehetőségeiről és feltételeiről, a kamarák és a gyakorlati képzést biztosító munkáltatók bevonásával a térség munkaerő-piaci igényeiről.

Minden évben ráirányítjuk a figyelmet a gazdaság által aktuálisan igényelt szakképesítésekre, szakmákra. Népszerűsítésüket segíti az is, hogy a gazdaság által igényelt szakmákat választó diákok jogszabály alapján tanulmányi eredményük függvényében ösztöndíjban részesülnek. Nagy hangsúlyt fektetünk a Békés megyében hiány-szakmákban foglalkoztató munkáltatók bemutatkozására, a gyakorlati képzések feltételeinek ismertetésére, valamint a kiállító munkáltatóknál megjelenő munkalehetőségekről való információnyújtásra.

Fő cél a megyére jellemző, gazdaság által igényelt szakmák bemutatása, vonzóvá tétele, és a lányok motiválása arra, hogy fiús szakmákat is válasszanak. Ennek érdekében több standon a gazdaság által igényelt szakmákat lányok mutatták be, pl. burkoló, CNC esztergályos. A rendezvény szlogenje: 2011. évben „Lányok, válasszatok a fiús szakmákat!” volt. 2012. évben a „TOP 10 szakma – biztos munka” szlogennel rendeztük meg a vásárt, még inkább felhívva a figyelmet a 10 kiemelt szakmára, melyeket a gazdaság leginkább igényel.

Évente 30-40 munkáltató biztosít átfogó képet szakmabemutatók segítségével az egyes szakmákról, különös tekintettel a hiányszakmákról. Mintegy 1000 diák részére biztosítunk lehetőséget szervezett formában – a nagyobb munkaerőt felvevő hiányszakmákban foglalkoztató munkaadóknál – helyszíni üzemlátogatásra, ahol az egyes szakmák élményszerűen kerülnek bemutatásra és az érdeklődőket is aktívan bevonják az egyes munkafolyamatokba, munkafázisokba.

lódás-kérdőív segítségével megismerhetik, hogy milyen pályák állnak közel hozzájuk, s megerősítést kaphatnak döntéseiket illetően.

A pályaválasztás illetve a pályamódosítás előtt álló fiataloknak és felnőtteknek a Nemzeti Pályainformációs Portál nyújt segítséget abban, hogy a munkaerő-piacról gyors, hozzáférhető információval rendelkezzenek, továbbá a pályaválasztást segítő információkat egy helyen tudják elérni.

Az „Élőkönyvtár” szolgáltatásunk támogatásával szabályozott, a könyvtári kölcsönzés körülményeire emlékeztető szituációban beszélgetés céljából ki lehet „kölcsönözni” az egyes szakmák jeles képviselőit. Ezáltal lehetőség nyílt személyes kommunikáció keresztül történő információgyűjtésre, spontán, bizalmas beszélgetés formájában.

A rendezvény alkalmából kreatív képzőművészeti plakát pályázatot hirdetünk az általános iskolák 7-8 osztályos tanulóinak részére. A beérkezett pályaművek a fiatalok jövőbeni elképzeléseit mutatják meg egyéni művészeti technikák segítségével, ceruzarajzok, akvarellek, pasztellkréta rajzok, kápráztatják el a látogatókat. A pályázatokban többször a pályaválasztás dilemmáját érzékeltetik az alkotók. A pályázatok főként szakmákat- sokszor hiányszakmákat jelenítenek meg. A pályamunkákból a Vásár területén kiállítást rendezünk, ahol eredményhirdetésére, díjátadóra kerül sor. A rendezvényt színes, szórakoztató, figyelemfelkeltő színpadi programok kísérik, amelyeket az iskolák öntevékeny

Minden évben közel 30 középiskola, 4-5 egyetem és főiskola több kara, felnőttképzési intézmények, egyéb partnerintézmény (kamarák, önkormányzatok, pedagógiai intézetek, rendvédelmi szervek, civil egyesületek) képviseltetik magukat a 2 napos rendezvényen.

A rendezvényen „szakmaszigeteket” alakítunk ki, ahol együtt jelent meg az adott szakképzést folytató iskola a munkáltatókkal.

Az intézmények a gyakorlati ismereteket élményszerű interaktív módon mutatják be, a látogatók lehetőséget kapnak az egyes szakmák fogásainak gyakorlati kipróbálására pl. cukrász szakma kipróbálására, építésre, burkolásra, faipari gépek, gépjármű- oktató szimulátor kipróbálására, hegesztésre.

A Vásárra látogatók szervezett formában – szakképzett pályaeorientációs tanácsadók segítségével – tárlatvezetésen vehetnek részt. A tanácsadók, a diákokat 9 szakirányú tárlatcsoportba osztják fel (műszaki, jogi, mezőgazdasági, pénzügyi stb.), amelyen belül a kiállító iskolák és cégek standjain, valamint a hiányszakmákat élményszerűen bemutató szakmaszigeten vezetik végig őket. A tárlatvezetésen évente kb. 1000 diák vesz részt. Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű fiatalok szakmaválasztásának elősegítésére, részükre – a speciális igényeket is figyelembe véve – külön csoportban is szervezünk tárlatvezetést, melyek útvonalán szerepel a speciális szakiskola és hátrányos helyzetűeket foglalkoztató munkáltató is.

A „Böngészőben” az érdeklődők lapozgathatják a pályaismereti szakkönyveket, foglalkoztatási kézikönyveket, több mint 400 szakmát nézhetnek meg DVD-n. A résztvevő diákok számítógépes érdeklődés tesztet tölthetnek ki, mellyel a számukra megfelelő pályaköröket határozhatják meg. A jelenlévők érdek-

csoportjai és diákjai adnak elő. Vannak olyan iskolák, akik az intézményükben folyó diákéletet mutatják be, de vannak zenés, táncos produkciók is.

A PROGRAM EREDMÉNYE ÉS HATÁSA

A program eredményeként a pályaválasztás előtt állók a pályaválasztást segítő széleskörű információval rendelkeznek. A megalapozottabb pályaválasztás, a megfelelő pályaeorientáció hozzájárul ahhoz, hogy a pályaválasztás előtt állók olyan szakmát válasszanak, mely megfelel képességének, adottságainak, érdeklődési körüknek, ugyanakkor a gazdaság is igényli, azaz el lehet vele helyezkedni.

A program a pályaválasztási és pályakorrekciós döntés előtt álló pályakezdő fiatalok és felnőttek hosszú távú helyzetére pozitív hatással van, hiszen a megfelelő pályadöntés elősegíti a munkanélküliség megelőzését, hosszú távon hozzájárul a foglalkoztatás javulásához, a munkanélküliség csökkentéséhez.

A program hozzájárul ahhoz, hogy a pályaválasztás korábbi hagyományos felfogásával szemben olyan szemlélet érvényesüljön, mely a pályaválasztást az egész életutat végigkísérő folyamatként, korrekciós tevékenységként fogja fel.

1.2. JÓ GYAKORLAT PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLISÉGÉNEK KEZELÉSÉRE

– „ELSŐ MUNKAHELY GARANCIA” PROGRAM

Az Első munkahely garancia program a magyar kormány „Munkahelymegőrző Cselekvési Terv” kezdeményezése. A szakmai gyakorlati fázist a tartós foglalkoztatásba való átmenet részeként kezeli.

A PROGRAM CÉLJA:

A 25 év alatti pályakezdőket sújtó munkaerő-piaci feszültség kezelése, ami a fiatal munkavállalók munkaerő-piaci helyzetének javítását, az első munkahely megszerzésének elősegítését, valamint a szükséges munkatapasztalat megszerzését biztosítja egyrészt a bérköltség-támogatás nyújtásával, másrészt a bérköltséget terhelő járulékfizetés részbeni vagy teljes mértékű csökkentésével.

A program elősegíti a nyugdíjba vonulás miatt jelentkező szakember utánpótlás biztosítását is azzal, hogy a támogatás ideje alatt lehetőséget biztosít a nyugdíjba készülő munkavállalók aktív életpályája alatt megszerzett széles körű tapasztalat és szaktudás átadására is.

A pályakezdők foglalkoztatásának támogatása megalapozza a Magyar Kormány „Munkahelyvédelmi Akcióterv” 25 év alattiakat érintő programelemét is, biztosítva a foglalkoztatás munkakipróbálási szakaszát. Az egymásra épülő támogatások eredményeként a programba vont 25 év alatti pályakezdők jelentős hányadának tartós foglalkoztatása várható.

A program közvetlen célja az egymásra épülő támogatások eredményeként a bevont 25 év alatti pályakezdők legalább 30%-ának a program befejezését követő 180. napon történő foglalkoztatása.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

A munkaügyi központ nyilvántartásában szereplő 25 életévüket még be nem töltött pályakezdő állás-keresők függetlenül iskolai végzettségüktől, azonban ezen belül is kiemelten támogatandók a szakképzetlenek és a tartósan állás-keresők.

A PROGRAMBAN MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK:

A 25 év alatti pályakezdő állás-kereső a munkaügyi központnál történő nyilvántartásba vételt követően azonnal elhelyezhető, megállapítható a pályakezdőt foglalkoztató munkaadó részére a támogatás. A támogatás feltétele, hogy a támogatással érintett munkavállaló felvétele a 2013. február havi átlagos statisztikai létszámhoz viszonyítva a munkavállalói létszám növekedését kell, hogy eredményezze.

A TÁMOGATÁS ELEMELI:

• Munkaerő-piaci szolgáltatás

A program sikeres megvalósítását a munkaügyi központ az egyéni igényeken alapuló, a szükséges mértékű munkaerő-piaci szolgáltatás nyújtásával segíti elő. A szolgáltatások lehetnek munkaerő-

piaci, és/vagy foglalkoztatási információnyújtás és munkaerő közvetítés, amelyek nyújtása a támogatott foglalkoztatást megelőző időszakban szükségszerű.

• **Bérköltség-támogatás**

A munkáltató kérelmére bérköltség támogatás állapítható meg a 25 év alatti pályakezdő állás kereső foglalkoztatását teljes, vagy legalább a napi 4 órát elérő részmunkaidőben történő foglalkoztatásához.

A támogatás legfeljebb 6 hónapos időtartamra állapítható meg. Mértéke a munkaszerződés szerinti munkabér, valamint az azt terhelő és ténylegesen átutalásra kerülő szociális hozzájárulási adó együttes összegének 100%-a. Teljes munkaidős foglalkoztatás esetén a támogatás alapjául figyelembe vehető munkabér legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér 150%-a lehet, részmunkaidős foglalkoztatás során ennek a részmunkaidő teljes munkaidővel arányos része alapján számított hányada vehető figyelembe.

A bérköltség támogatási idő lejártát követően a munkáltató maximum 3 hónapos továbbfoglalkoztatási kötelezettség terheli, azonban a 2013. évben indított Munkahelyvédelmi Akcióterv ezen időszakra is biztosít adókedvezményt.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókedvezményként a munkabért terhelő munkáltatói teher 28,5% helyett 14%-ra csökkenthető bruttó 100 ezer forint bérig. A legfeljebb 180 nap munkaviszonnyal rendelkező, 25 év alatti munkavállalók esetében a részkedvezmény mértéke – 100 ezer forint – bérig a bruttó bér 28,5 százaléka (nem terheli járulék a munkabért) a foglalkoztatás első 2 évében, ezt követően a 25. életkor betöltéséig a munkáltatónak a munkabér után 14%-os közterhet kell megfizetni.

• **Munkába járáshoz szükséges utazási költség megtérítése**

Azon állás keresők esetében, akik a munkavégzést a lakó/tartózkodási helyüktől eltérő településen is vállalják, a programban a bérköltség támogatás mellett lehetőség van a munkába járáshoz szükséges utazási költségek megtérítésére is. Ennek ideje megegyezik a bérköltség-támogatás idejével, mértéke a menetrend szerint közlekedő busz/vonat lakó/tartózkodási hely és a munkahely közötti viszonylatra szóló havi bérletének munkáltatót terhelő 86%-os hányada. Emellett megtéríthető az utazási költség munkavállalót terhelő 14%-os része is, ugyanakkor csoportos személyszállítás és a személygépkocsival történő munkába járás költségeinek megtérítésére nincs lehetőség.

A program eredménye és hatása:

Magyarország Alaptörvényének egyik rendelkezése alapján: „Magyarország törekszik megteremteni annak feltételét, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozzon. Az oktatási rendszer átalakításával, valamint a munkaerő-piaci helyzet átrendeződésével a pályakezdők egyre fiatalabb korban kerülnek kapcsolatba a munka világával. Az ifjúsági foglalkoztatási válság hosszútávú következményei még évtizedeken keresztül éreztetni fogják hatásukat, és egy veszélyeztetett generáció kialakulását eredményezhetik, a fiatal munkavállalók szociális kirekesztéssel fenyegetheti.

A program jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a bevont fiatalok aktív életkoruk első szakaszát ne munkanélküliként kezdjék el, hanem támogatással foglalkoztatottá válnak, majd a munkatapasztalat megszerzése és program végét követő munkaadó által igénybe vehető további járulékkedvezmény is elősegítheti a későbbi hosszabb távú foglalkoztatásukat.

2. PORTUGÁLIA

2.1 A PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLIVÉ VÁLÁSÁT MEGELŐZŐ LEGJOBB GYAKORLAT – FAMILICÃO VÁROSI PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ PROJEKT

Az önkormányzat által vezetett Pályaválasztási Projekt a Vila Nova de Famalicão önkormányzata által kidolgozott és megvalósított kezdeményezés. A projekt keretében az önkormányzat, a szakképző intézmények, a középiskolák és a helyi oktatási és képzési hálózat működnek együtt a szakképzési pályatanácsadás területén a legjobb pályaválasztási tanácsadással kapcsolatos gyakorlatok felkutatása érdekében.

A PROGRAM CÉLJA:

- A projekt fő célkitűzése szakképzési területen történő pályaválasztási tanácsadás nyújtása, mellyel a 15–19 év közötti fiatalokat segíti a szakmai pályájukat érintő megalapozott döntéshozatalban.
- Az önkormányzat különböző oktatási szervezetei és intézményei létrehozta egy többszereplős munkacsoportot, mely rendszeresen ülésezik annak érdekében, hogy létrehozzon és működtessen egy olyan szakképzési tanácsadás céljából létrehozott egységes rendszert, amely összhangban van a középiskolát befejező diákok igényeivel.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

- A projekt magában foglalja az iskolai tanácsadókat, oktatókat, iskolaigazgatói testületeket és helyi oktatási képviselőket, akiket közös cél vezérel.
- A közvetlen használóknak a helyi általános iskolák diákjai és olyan középfokú végzettséggel rendelkező fiatalok, akik még nem iratkoztak be semmilyen szakképzésre.

A PROGRAMBAN MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK:

A projekt pályatanácsadók számára nyújt képzést arra vonatkozóan, hogy hogyan tudnak a szakképzések iránt érdeklődő diákok számára irányutatást adni. A csoportos foglalkozások arra irányulnak, hogy helyben milyen lehetőségek állnak rendelkezésre. Ennek érdekében a tanácsadók különböző szakképző intézményeket látogatnak meg, hogy megvizsgálják, a különböző kurzusok mit foglalnak magukban.

A Képzési Kínálat Kiállítás a hamarosan munkába álló vagy felsőoktatásban részt vevő középiskolás diákok számára szól. Bemutatja a különböző szakmai tanfolyamok kínálatát és közvetlenül a képzőktől lehet megfelelő információt kapni.

A szakképzésen résztvevő diákok számára rendezett Állásbörzék szintén részei a programnak, melyek elősegítik a hallgatók és szakemberek közötti jobb kommunikációt és kapcsolattartást. Minden iskolának lehetősége nyílik arra, hogy az érdeklődők számára bemutassák saját tantermeiket, műhelyeiket és szolgáltatásaikat, és tájékoztatást nyújtsanak az egyéb lehetőségekkel, ösztöndíj feltételeikkel stb. kapcsolatban.

A fenti információk tanárok, tanulók, szülők és a széles közönség körében elérhetővé tétel érdekében megteremtették a szükséges forrásokat. Egy információs videó-anyag bemutatja a szakképző tanfolyamokat, az iskolai helyiségeket és a jelenlegi tanulók beszámolóit. A Városháza pályatanácsadási szolgáltatással foglalkozó részlege is kiadott egy ismertető Önkormányzati Szakképzési Útmutató címmel, mely a térség valamennyi szakképző tanfolyamáról és intézményéről átfogó információt tartalmazó dokumentum. Az útmutatót a pályatanácsadók és maguk a tanulók egyaránt tudják használni.

A PROGRAM EREDMÉNYE ÉS HATÁSA:

A program eredményeként a diákok és pályatanácsadók szélesebb körű ismereteket szereznek azokról a számukra elérhető szakképzési kurzusokról, melyek megfelelnek konkrét igényeiknek. A rendszer hatékonyságát igazolja a szakmai képzésen résztvevő tanulók száma is: a régió középiskolás diákjainak jelenleg körülbelül 60%-a jelentkezik szakképzésekre.

A projekt hosszú távú hatása várhatóan elősegíti, hogy egyre több fiatal megfelelő szakképzésben vegyen részt, megfelelő pályát válasszon magának és sikeres szakemberré váljon. Az első év végi értékelésből származó visszajelzések alapján nagyon pozitív és biztató eredményeket mutat a projekt.

2.2 JÓ GYAKORLAT PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLISÉGÉNEK KEZELÉSÉRE – MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓ PROGRAM

Az Univa – Insertion Unit in Active Life – az iskola (CIOR) pályatanácsadó irodája által létrehozott programja, melyet minden évben biztosítanak harmadéves diákok számára. A program segítséget nyújt utolsó éves, szakképzésben résztvevő diákok számára álláskeresésben és a munkaerő-piacra való sikeres belépésben.

A PROGRAM CÉLJA:

A program fő célja a diákok támogatása a tanfolyam elvégzését követő munkakeresési szakaszban. A pályázási folyamat során nélkülözhetetlen készségek, szociális és személyes kompetenciák fejlesztésével a diákok számára hatékonyabbá válik a munka világába történő átmenet és a munkaerő-piaci integráció folyamata.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

A program célcsoportját a CIOR szakképzéseit elvégző hallgatók alkotják.

A PROGRAMBAN MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK:

A program megvalósítása a második és harmadik iskolai tanév során (januártól júniusig) történik, melyet csoportokban hajtanak végre. Minden csoportot azonos osztályból/tanfolyamról származó diákok alkotnak, akik már ismerik egymást, közös szakmai célokkal rendelkeznek és hasonlóak a munkakeresés miatti aggályai.

Amennyiben a tanulók további támogatást igényelnek pályatanácsadási vagy felsőoktatási kérdésekben, akkor egyéni találkozókat szerveznek oktatók közreműködésével.

A program a következő tevékenységeket tartalmazza:

- Egyéni pályacélok feltérképezése. A legtöbb, CIOR-ban végzett tanuló saját képzési szakterületén keres munkát, de előfordulhatnak olyanok is, akik egyéb területeken szeretnének elhelyezkedni.
- Kiscsoportokban való megbeszélések az álláskereső leggyakoribb problémáiról és azok leküzdéséről.
- Személyre szabott névjegyzék (kihez fordulhatok?) létrehozása és kutatási területek meghatározása.
- Európai típusú önéletrajz írása.
- Kísérőlevél készítése, állásajánlatokra történő jelentkezés stb.
- Interjú technikák – mit tegyünk és mit ne, szerepjátékok stb.
- Szakmai gyakorlatra való jelentkezési technikák. A szakmai gyakorlatok „átjárót” jelenthetnek a munka világába és jelentős előnyökkel járhatnak a fiatalok és munkáltatók számára egyaránt.
- Beszélgetés a rendelkezésre álló önfoglalkoztatóvá és vállalkozóvá válási támogatásokról.

A PROGRAM EREDMÉNYE ÉS HATÁSA:

A program végén beszámoló készül minden tanulóról, mely magában foglalja a diákok adatait, úgy, mint név, e-mail cím stb. Ezután az adatokat adatbázisban tárolják, hogy foglalkoztatási helyzetüket egyszerűen lehessen nyomon követni.

A tanfolyam befejezését követően hat hónappal az iskola felveszi a kapcsolatot volt tanulóival és információt gyűjt foglalkoztatási helyzetükről. Ez lehetővé teszi a CIOR számára a tanfolyamai eredményességének nyomon követését és elemzését.

Az adatbázis azt is lehetővé teszi a CIOR számára, hogy fontos közvetítő szerepet lásson el a helyi cégek és az álláskereső között, továbbá kapcsolatait felhasználva aktívan támogassa végzős diákjai elhelyezkedését. Az egykori diákokkal, függetlenül attól, hogy munkanélküliek, vagy pályájuk következő állomásához érkeznek, kapcsolatba lépnek a közelgő lehetőségek részleteivel kapcsolatban.

A fenti, CIOR által kifejlesztett gyakornoki program nagyon pozitív hatással volt a fiatalok munkaerő-piacra történő felkészítésében. A fiatal felnőttek még évekkal az iskola elvégzését követően is kapcsolatban vannak az iskola szakképzési pályatanácsadási szolgálatával.

3. NÉMETORSZÁG

3.1 A PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLIVÉ VÁLÁSÁT MEGELŐZŐ LEGJOBB GYAKORLAT

– A SCHOOLECONOMY HÁLÓZAT

A SCHOOLECONOMY (az ún. iskola és gazdasági élet között kialakult hálózat) partnerségi hálózat közel 60 évvel ezelőtt jött létre Németországban az iskolák és a különböző iparágak közötti együttműködés céljából. A hálózat országos lefedettségű, melynek központja Berlinben működik, valamint regionális, és szövetségi irányító testületek is kapcsolódnak hozzá. Szövetségi munkacsoportok minden német államban működnek és elsősorban specifikus ügyekre, valamint a helyi hálózatok fenntartására összpontosítanak. Baden-Württemberg tartományban egy több mint 40 tagból álló helyi hálózat és 10 hivatal támogatja a helyi tevékenységeket. A BBQ Berufliche Bildung gGmbH az egyike azon szervezeteknek, amelyek e hálózaton belül működnek.

A PROGRAM CÉLJA:

Az elmúlt években a német munkaerőpiac drámai változásokon ment keresztül. A szakképzés területén számos új szakma jelent meg, és a hagyományos szakmákban, mint például az autószerelésben, új feladatok jelentek meg. Míg korábban e foglalkozást pusztán javításból és szerelésből álló fizikai munkaként tartották számon, ma már a szakma például az elektronika és szenzortechnológiák ismeretét is igényli. Emiatt a diákoknak átfogó szakmai tájékoztatásra van szükségük ahhoz, hogy világosabb legyen számukra, a különböző szakmák valójában mit is jelentenek. Ezáltal a jövőjükkel kapcsolatos fontos döntéseket alaposabban meg tudják hozni.

Az ISKOLA & GAZDASÁG program fő célja az iskolák számára a pályatanácsadással kapcsolatos információk nyújtása. A hálózat különböző specifikus projektek megvalósítását végzi,

de elsődlegesen az érintett felek közötti jobb együttműködés biztosítása a célja.

Rendkívül fontos, hogy a partnerség alapja a kölcsönös segítségnyújtás. A program sikerességének érdekében elengedhetetlen az oktatási intézmények és vállalkozások közötti szoros együttműködés.

A gazdasági szemléletű oktatás szintén fontos része a programnak. A német iskolákban ezt a természettudományos tantárgyak, a műszaki oktatás és matematika tárgyak körében vezették be a fiatalok érdeklődési körének és egyéb rejtett adottságainak feltérképezése érdekében. Az iskolák és az üzleti élet közötti együttműködési programok fő célja e gazdasági tudatosság kifejlesztése.

Az ISKOLA & GAZDASÁG modelljét bármely európai országban lehet alkalmazni, azonban egy ilyen hálózat kiépítése időt vesz igénybe. A németországi duális szakképzési rendszer hagyományosan az

oktatási rendszer és a gazdaság szoros együttműködésére épült. A rendszer működtetését 1953-ban Hildesheim-ben kezdték be először. A hálózat bővítése még jelenleg is folyamatban van, céljai és feladatai folyamatosan változnak.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

A hálózat az iskolák és vállalkozások profilját igyekszik előtérbe helyezni. A célcsoport középpontjában a fő érintettek állnak: a vállalatok, cégek oktatói és tanárai. A program hasznélvezői a fiatal álláskeresők és szüleik.

A PROGRAMBAN

MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK:

Az ISKOLA & GAZDASÁG olyan fenntartható hálózat, mely naprakész, innovatív tevékenységeket és eseményeket foglal magába.

A projektek között szerepel az iskolák és az üzleti élet közötti partnerségi kapcsolatok kialakítása, valamint olyan modern középiskolák és műszaki főiskolák közötti együttműködés, amelyben a szülőkkel való intenzív együttműködés a teljes körű támogatás elengedhetetlen feltétele. Ezáltal mindhárman összefognak, hogy ösztönözzék a fiatalokat a sikerhez vezető úton.

A program egyik nagyon fontos eleme a fiatalok rendszeres meglátogatása. A diákok saját környezetükben fogadják a hálózat tagjait és az iskola munkatársait, ezáltal könnyebben megnyílnak és öszintébben beszélnek saját helyzetükről.

2009-ben a helyi munkacsoportok szervezésében összesen 4139 esemény valósult meg, 44%-uk üzemlátogatásból állt. Németország-szerte e regionális munkacsoportok átlagosan napi legalább 11 eseményt szerveznek és tevékenységükről napi legalább 5 cikk jelenik meg a helyi, vagy regionális sajtóban.

A PROGRAM EREDMÉNYE ÉS HATÁSA:

Az iskolák, cégek, vállalatok, óvodák és egyéb intézmények között szám szerint 22 161 kapcsolat jött létre. Meg kell említeni ezen felül a hálózaton belüli a fiatal álláskeresők és szüleik, illetve a leendő munkáltatók közötti napi rendszerességgel megtartott konzultációkat is. A helyi és regionális projekkel kapcsolatos hírek 1873 alkalommal jelentek meg a sajtóban.

A külföldről érkező pályakezdekők – amennyiben beiratkoznak valamelyik német iskolába – részt vehetnek az ISKOLA & GAZDASÁG programban, pl.: a Comenius projekt segítségével.

3.2 JÓ GYAKORLAT PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLSÉGÉNEK KEZELÉSÉRE:

Berufspraktisches Jahr 21 – Szakmai gyakorlati év 21

A Berufspraktisches Jahr 21 a Munkaügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium, az Európai Szociális Alap (ESZA), a Südwestmetall Szakszervezet, a német munkaügyi központok és kirendeltségeik által társfinanszírozott projekt. A BBQ Berufliche Bildung gGmbH már 28 éve működteti ezt a programot a saját szervezeti keretei közt, és mára már 31 Baden-Württemberg tartományban található városban elérhető.

A PROGRAM CÉLJA:

A Berufspraktisches Jahr 21 program (BPJ 21) értelmezésében a munkaerő-piacra való belépéshez az egyéni képzés és pályatervezés ugyanolyan fontos, mint a szakmai gyakorlat.

A projekt gyakorlonoki programok keresésében és a programokban történő részvételre való felkészítésben segíti a fiatalokat. Továbbá, vállalaton belüli alapítványi képzésekben való részvételre ösztönzi őket. A projektnek három olyan fázisa van, amelyek során a fiatalok betekintést nyerhetnek különböző szakmák és a munkakultúra világába.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

A projekt a 18 és 25 év közötti fiatalokat célozza meg. Bizonyos esetekben a fiatal, 25 évnél idősebb felnőttek is részt vehetnek a BPJ 21-ben.

A projektben résztvevő fiatalok számára az iskolából a munka világába történő átmenet vagy szakmai gyakorlati hely keresése okozott problémát. Ezért speciális támogatásra, segítségre szorulnak pályájuk elindításához.

A PROGRAMBAN MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK:

A Berufspraktisches Jahr 21 nappali képzés, melynek során kötelező a heti 40 órás részvétel. A tanfolyam három részből tevődik össze:

Első szakasz: Az első szakasz célja a résztvevők meglévő szakmai ismereteinek és fejlesztésre szoruló készségeinek feltérképezése. A tanulók egyénre szabott interjúkon vesznek részt, tanulmányi teljesítményük javításán dolgoznak és meghatározzák a korábbi sikeres teljesítményt gátló akadályokat. Célcsoport-orientált szemináriumok keretében helyszíni képzéseken vesznek részt, ahol elsajátítják, hogy személyes problémáikat hogyan tudják legjobban közvetíteni. Az egyéni tanácsadás minden résztvevő számára hasznos.

A Viable Ways projekt freiburgi találkozásán a tanulók angol nyelven mutatták be tevékenységeiket a partnerek számára. E tevékenység az önbecsülés és kommunikációs készség fejlesztése érdekében oktatás céllal történt.

A projekt első fázisában a legtöbb résztvevő első lépésként felveszi a kapcsolatot egy partnercéggel. Ez idő alatt információt gyűjtenek a regionális munkaerő-piacról, gyakorlonoki lehetőségekről és a különböző szakmákról. E szakasz során nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy – amennyiben lehetséges – a fiatalok érdeklődési körét és a munkaerő-piaci igényeket összhangba hozzák egymással.

A képen: A BPJ 21 program fiatal résztvevői fekete-erdő tortát sütöttek és szolgáltattak fel a külföldi vendégek számára. A tevékenység nevelési célja: önszerveződés, projekt- és rendezvényszervezés.

Második szakasz – Projektek és csapatmunka

A második képzési szakaszban az elméleti tudást ültetik át a gyakorlatba. Számos lehetőség adódik a meglévő kompetenciák alkalmazására vagy a különböző projektekben – melyek lehetnek például videós projektek, faipari munkálatok, konfliktuskezelés, környezeti tudatosságra való nevelési projektben vagy kaland alapú képzések – való részvétel során történő új tudás megszerzésére.

A tanulók számára nagyon fontos, hogy a csoportos tevékenységek során különböző szerepeket töltsenek be és felhasználják mindazt a tudást, amit már elsajátítottak. A tapasztalatok kicserélése, a visszajelzések és a csapatban betöltött szerepek mind hozzájárulnak az önreflexió és az egyéni motiváció erősítéséhez.

Harmadik szakasz – Megerősítés és teljesítmény: A gyakorlonoki program

A program utolsó szakaszában a hallgatók heti négy napban részt vesznek az „Einstiegsqualifizierung-spraktikum” nevű alapítványi tanulmányi szakmai gyakorlaton. Az ötödik napon a diákok tanulmányi teljesítményének fejlesztése és szakmai gyakorlatra való felkészítése történik. Amennyiben szükséges, összehívhatnak egy megbeszélést a cégen belüli gyakorlonoki programért felelős vezető, vagy tanár részvételével, hogy megvitassák a felmerülő problémákat, kihívásokat és gyengeségeket.

Az egy év alatt minden résztvevő számára lehetőség nyílik a különböző képesítések megszerzésére. Azok számára, akiknek valamilyen szempontból kihívást jelentett az iskola, kifejezetten ösztönzik arra, hogy vizsgáikat újra letegyék, és jobb jegyeket szerezzenek. A bizonyítványokat az együttműködő partnerszervezetek részvételével adják át egy záró ünnepség keretében, melyet a BPJ 21 program tanulói készítenek elő, szerveznek meg és bonyolítanak le.

4. EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

4.1 A PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLIVÉ VÁLÁSÁT MEGELŐZŐ JÓ GYAKORLAT: A MAKE THE GRADE PROGRAM

Az Egyesült Királyságban az iskolák és a vállalatok alapvető érdeke a szoros együttműködés a fiatal felnőttek munka világába történő sikeresebb felkészítése, az adódó lehetőségek jobb kihasználása érdekében. Ugyanakkor az iskolák és vállalatok, vállalkozások közötti partnerség kialakítása és működtetése rendkívül nehéznek bizonyul a mindkét oldalon fellépő időhiány miatt.

A Make the Grade elnevezésű programot 2011-ben Leeds tanintézményeiben vezették be először az iskolák és vállalkozások közötti hatékony partneri kapcsolat kialakítása és működtetése érdekében. E kezdeményezést az ún. Ahead Partnerség hozta létre, amelyet „a piacon jelenleg fellelhető leginnovatívabb nevelési célú üzleti partner modell” elnevezéssel illetnek.

A PROGRAM CÉLJA:

A Make the Grade program célja az iskolák és vállalkozások közötti hosszú távú együttműködés kialakításával a tanulók törekvéseinek ösztönzése. Ez a partneriskolák és vállalkozások kiválasztásán keresztül valósul meg, valamint olyan pénzügyi és gyakorlati üzleti tevékenységet támogató programok kidolgozásával, amelyek összhangban vannak a specifikus iskolai igényekkel.

Az Egyesült Királyságban a pályaválasztási tanácsadás és nevelés terén a vállalkozásokkal való együttműködés egyre nagyobb jelentőséggel bír a következő okok miatt:

- A vállalkozások foglalkoztatási lehetőségeket generálnak a gyorsan változó globális gazdaságban.
- A vállalkozások hozzájárulhatnak a pályaaorientációhoz.
- A vállalkozások motiválhatják a tanulókat, hogy sikeresek és céltudatosak legyenek.
- A vállalkozások fejleszthetik a fiatalok munkához való hozzáállását és készségeit, mely maximalizálhatja jövőbeni sikerességüket.
- A ma diákjai jelentik a holnap munkaerőjét.

Az Aspire-I a Make the Grade programot beépítette saját „Ragyogás” elnevezésű pályaválasztási és nevelési szolgáltatás-csomagjába és a programot országos szinten is elismerésben kezdik részesíteni, mivel gyakorlati megoldást kínál az Egyesült Királyság kormánya által feltárt problémákra.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

A Make the Grade program már hét Leeds-i középfokú és felsőoktatási intézményben működik, és további iskolák csatlakozása is várható. Sokféle szervezet regisztrált a programba, beleértve a kereskedelmi, építőipari, pénzügyi, jogi és szolgáltatási szektor nevesebb szereplőit, és az üzleti élet résztvevőivel is jelentősen gyarapszik a hálózat. 2012 szeptemberében a program második Leeds-i szakasza és egy szélesebb körű országos kiterjesztés is kezdetét vette.

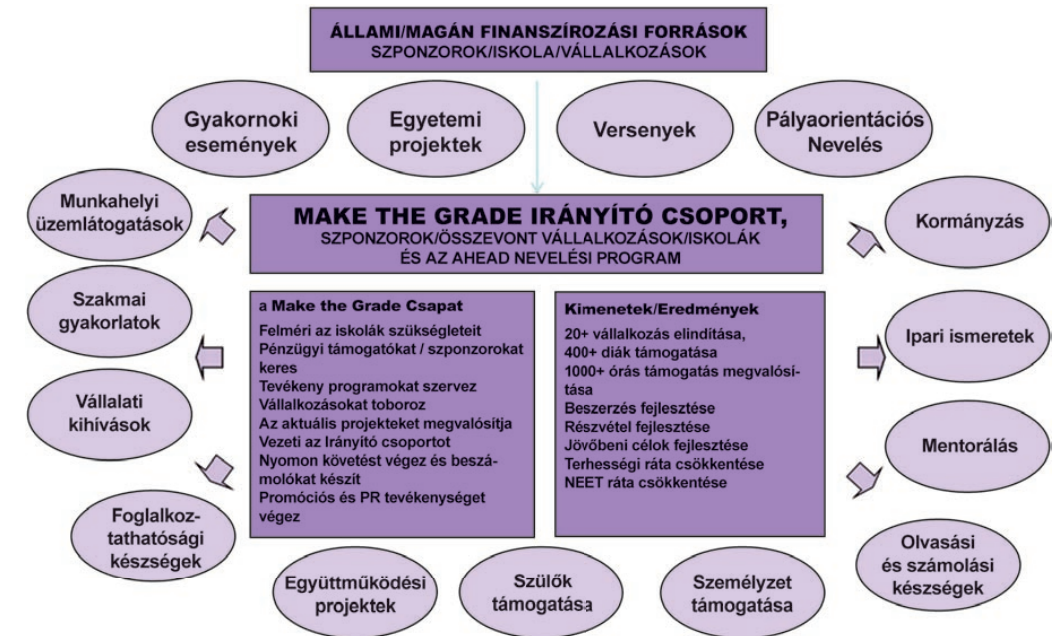
A program egyaránt hozzáférhető általános és középiskolás diákok számára, az igényeikhez igazítva. Pontosabban meghatározza azon fiatal csoportokat és korosztályokat, akiket ezekkel a tevékenységekkel meg kíván szolgálni.

A PROGRAMBAN MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK ÉS FINANSZÍROZÁS:

A tevékenységeket, mint például interjúval való részvétel készségeinek fejlesztése, pályaválasztási rendezvényeken való részvétel, munkahelyi üzemlátogatások és szakmai gyakorlatok, az Ahead Partnerség szervezi, ezen felül egy irányító csoport segítségével nyomon követi és ellenőrzi az

iskolák és vállalkozások összes elért eredményét. A konkrét tevékenységeket és finanszírozást bemutató modell az alábbi ábrán látható:

A Make the Grade középiskolai program modellje

Minden partnerséget egy főszponzor és számos összevont vállalkozás támogat. Az iskolával együtt anyagi támogatásban részesítik a partnerséget. A munkáltatók, beleértve a kisebb vállalkozásokat, az állami szektort és helyi közösségi szervezeteket, segítik a támogató vállalkozásokat (összevont vállalkozásokat) a lila körökben felsorolt tevékenységek – például a mentorálás – teljesítésében. Így a helyi közösség forrásait összehozzák a legjobb hatás elérése érdekében.

FINANSzíROZÁSI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MODELL

A partnerségeket meghatározott, hároméves periódusokra hozzák létre, melynek során a vállalati toborzás teljes menetét, a tervezést és az egyéb lehetőségek felkutatását az Ahead Partnerség végzi.

A PROGRAM EREDMÉNYE ÉS HATÁSA:

Mivel a Make the Grade program még kezdeti fázisában van, ezért túl korai lenne annak bármilyen eredményének kiértékelése. Az Ahead Partnerség biztosítja az egyes tevékenységek nyomon követését, így az eredményekről a későbbiekben folyamatosan visszajelzést lehet szolgáltatni valamennyi érdekelt fél számára. A partnerség a programmal kapcsolatos alábbi, hosszú távú célok és célkitűzések megvalósítását is kiértékeli:

- Beszerzés-fejlesztés
- A magán szektorral való hatékony és gyakorlathas partnerség kiépítése
- Törekvések támogatása
- A fiatalok jövőbeni foglalkoztathatóságának és vállalkozói készségeinek fejlesztése

Az Ahead Partnerség vezérigazgatója, Stephanie Burras megvitatta a Make the Grade programot a Brit Birodalom tisztviselője David Andrews és Vince Barrett pályatanácsadói szakemberekkel.

AJÁNLÁS:

A korábbi miniszterelnök helyettes Lord Heseltine nyílt megelégedését fejezte ki a programmal kapcsolatban, melyet „az iskolai és üzleti élet kiváló partnerségi kapcsolataként” jellemezte. Egy, a miniszterelnök részére szánt, számos alkalommal ígért jelentésben, amelyben kifejtette, hogy miként lehetne stabilizálni a gazdaságot, növekedést elérni és maximalizálni az Egyesült Királyság teljesítményét, kijelentette, hogy „az üzleti elkötelezettséget még mélyebben be kellene építeni az iskolai tananyagba annak érdekében, hogy fejlessze a fiatalok üzleti érzékét, növelje foglalkoztathatóságukat, és jobb rálátást biztosítson a jövőbeni pálya- és képzési lehetőségekre”. Következtetésként azt állapította meg, hogy az Ahead Partnerség „már jelenleg is elősegíti az iskolák és munkáltatók közötti effajta együttműködést, elkötelezettséget”.

Az Ahead Partnerség vezérigazgatója, Stephanie Burras, elmondta: „Nagyon büszke vagyok arra, hogy Lord Heseltine jelentésében említést tesz a Make the Grade programról. A program lendületesen beindult és egyre több, iskolák és vállalkozások közötti fenntartható partnerségi kapcsolat létrejöttét teszi lehetővé. A cél egyértelmű: segíteni a tanulók törekvéseit és megismertetni velük minél több lehetőséget, amelyek nyitva állnak számukra a munka világában. Ez az egyik legfontosabb javaslati pontja Lord Heseltine jelentésének.”

4.2 JÓ GYAKORLAT PÁLYAKEZDŐK MUNKANÉLKÜLISÉGÉNEK KEZELÉSÉRE – ASPIRE2WORK

Az Aspire2Work programot a Bradford városában található Aspire-i cég működteti, amely magában foglal egy környékbeli szakképző intézményekből álló hálózatot. A program hozzáférhetővé teszi a 16-18 évesek számára, hogy olyan szakképzésben vegyenek részt és szakmai tapasztalatot szerezzenek, melyek segítségével a későbbiekben be tudnak illeszkedni a munkaerő-piacra.

A program célja:

Az Aspire-i a helyi Connexions Service (fiatalok számára létrehozott Nemzeti Információs Pályaorientációs és Tanácsadási Szolgáltatás) közreműködésével fér hozzá az Ügyfélinformációs/Ügyfélkezelési rendszerhez. Az Aspire2work program egyik legfontosabb erőssége, hogy a tanulók teljes körű szolgáltatási támogatásban részesülnek, mely által elérhető és fenntartható az újonnan bevont fiatalok magas száma és az alacsony lemorzsolódási arány.

A rendszer biztosítja, hogy az összes fiatal ügyféllel kapcsolatos legfrissebb információk megosztásra kerüljenek és a tanácsadók olyan más kulcsfontosságú szervezetekkel együttműködve tevékenykedhessenek, mint például a Leaving Care csapat, Youth Offending csapat és a Jobcentre Plus.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA:

Az Aspire2Work program célja az olyan 16-18 évesek fiatalok segítése, akik számára a hagyományos környezetben való tanulás nehézségeket okoz.

A PROGRAMBAN MEGVALÓSÍTOTT KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK:

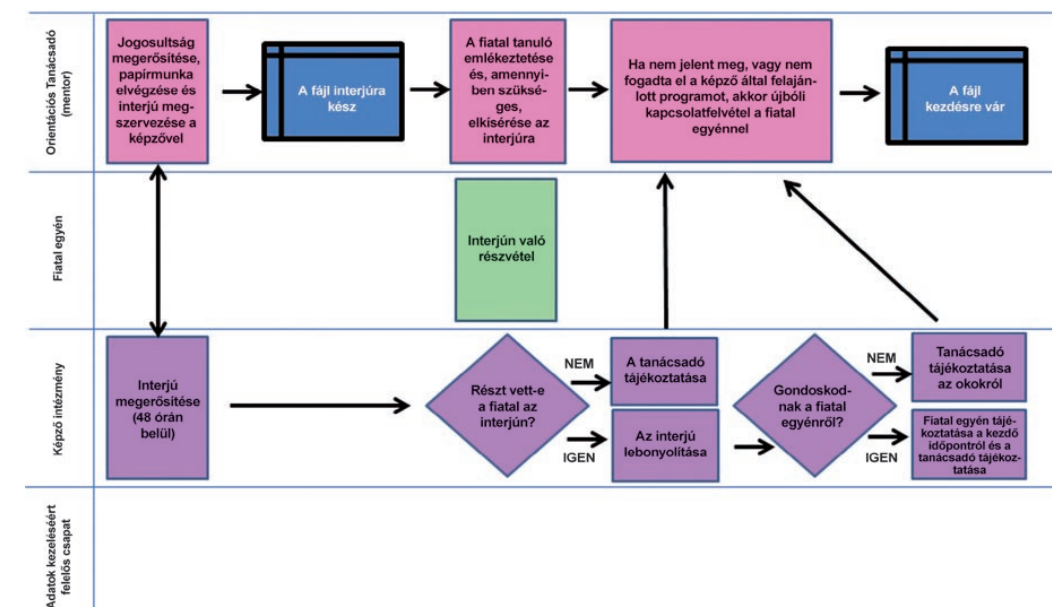
Az Aspire2Work program olyan tevékenységek folyamata, melynek célja a tanulók motiválása és érdeklődésük folyamatos fenntartása. Az ún. Engagement Advisors (orientációs tanácsadók, mentorok) csapata először felkeresi az ifjúsági és közösségi központokat annak érdekében, hogy bevonják a fiatalokat a programba (így az ügyfelekkel a saját környezetükben találkoznak). Az orientációs tanácsadók létfontosságú szerepet töltenek be a fiatal tanulók motiválásában és a várható eredmények elérésében, így biztosítva a folyamat során szükséges támogatást.

A biztonsági előírások betartását figyelembe véve a tanácsadók felkeresik a fiatalokat és meghívják őket egy Aspire-i nyíltnapra, vagy eseményre, majd kiépítenek egy fontos hálózatot a saját kerületükben található szervezetek részvételével, mint például a CAHMS (Gyermekek és Serdülők Mentális és Egészségügyi Szolgáltatás) vagy a YOT (fiatalkorú bűnözés megelőzése).

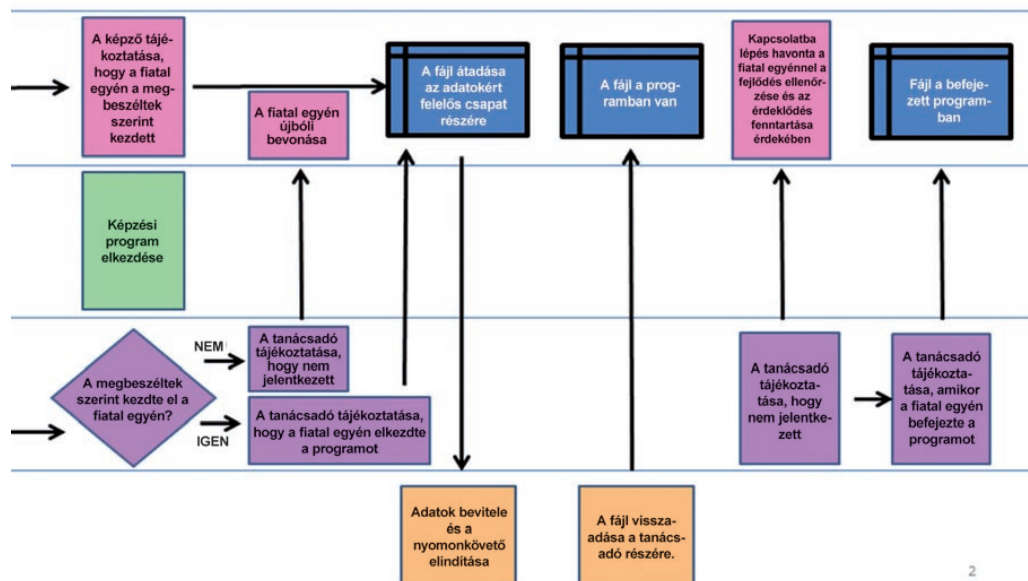
Az első tájékoztatást követően, az előzetes beszélgetések, értékelés és pályatanácsadás alapján a fiatalok számára további, szélesebb körű látogatásokat javasolnak az egyes szolgáltatások, eszközök jobb megismerése céljából. A tanácsadók ezután olyan, velük együttműködő képzési intézményeket ajánlanak a fiatalok számára, melyek rövid, nem akkreditált, vagy akkreditált (max. 12 hetes) kurzusokat tartanak, hogy visszavezessék őket a tanulás világába. Amennyiben szükséges, a tanácsadó személyesen kíséri el a fiatalot a megfelelő képzést nyújtó szervezethez, majd kialakítják az egyéni képzési tervét.

Miután kialakításra és elfogadásra kerül, a tervet megküldik a képző számára is, ahol megvalósulását rendszeresen nyomon követik. A tanácsadó felelős azért, hogy a képző tudomására jusson

A mentori tanácsadási folyamat ábrája

A mentori tanácsadási folyamat ábrája

minden, az ügyféllel kapcsolatos fontos információ – például korábbi kábítószer-használat, alkoholfogyasztás, bűnözői előélet stb. – és továbbra is kapcsolatban maradjon a tanulóval a kurzus időtartama alatt, meglátogassa őt kéthetente és, hogy újra és újra áttekinthesse az egyéni képzési terv megvalósulását. A képzőtől naprakész jelenléti ívet is kapnak és lehetőségük van családlátogatásra is, amennyiben a képzésen való részvételi arány nem megfelelő.

A program végéhez közeledve a tanácsadó és a fiatal egyén találkoznak, hogy áttekintsék a következő nagyobb lépést és a továbbtanulás lehetőségeit, mely jelenthet egy Aspire2Work kurzust (kezdő 2. szintű kurzus alacsonyabb iskolázottsági szintű fiatalok számára, főiskolai továbbtanulás, szakmai gyakorlat, vagy munkába állás).

FINANSZÍROZÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS:

Az Aspire-I Kft. olyan szociális vállalkozás, melynek célja az egyének, szervezetek és közösségek sikeres tanulásának és munkájának segítése. Az Aspire2Work programot az Oktatásügyi Minisztérium részét képező Nemzeti Oktatásfinanszírozási Ügynökség támogatja. A forrásfedezet a program sikerességén alapul; minőségi eredményeket és elegendő számú jelentkezőt kell elérni ahhoz, hogy a maximális finanszírozás rendelkezésre álljon.

A szervezet non-profit alapon működik, így minden felmerülő többletösszeget visszaforgat a tanulóknak és a közösség számára különböző kezdeményezések segítségével.

Példának okáért az Egyesült Királyságban az oktatásban résztvevő fiatalok 30 fontot kapnak hetente, amennyiben teljesítik az illetékes tanács ösztöndíj feltételeit (melynek alapját a szülők jövedelme képezi). Amennyiben azonban az Aspire2Work programban résztvevő fiatal nem felel meg az

ösztöndíj feltételeknek, az Aspire-I akkor is kifizeti számára a heti 30 fontot a programban történő maradás ösztönzése érdekében.

A többletösszeget ezen felül befektetik az ún. „Gazdagítási Alapba”, ami az Aspire2Work szervezésében, az év bármely szakában megtartott kurzusokban résztvevők számára rendelkezésre álló program. Ennek fő célja, hogy lehetőséget adjon a tanulóknak számára különleges élmények szerzésére, amelyek lehetővé teszik számukra a készségeik különböző helyzetekben történő kipróbálását. Minden tevékenység egyfajta tanulási tapasztalat, így a partnerek kérelmet nyújthatnak be az Aspire-i-hoz, hogy finanszírozza azokat. 2012-ben a tanulók a legkülönbözőbb tevékenységekre jelentkeztek, mint például vitorlás kirándulás, csapatépítés és a Flamingo Land vidámpark meglátogatása.

Az Aspire-i „Közösségi Alap” olyan kezdeményezés, amely a térségben működő közösségi, jótékonyági szervezeteket és szociális vállalkozásokat anyagilag támogatja. A szervezetek az Aspire-I honlapján keresztül évente kétszer pályázhatnak finanszírozásra. Idén (2012-2013) összesen 50,000 font került szétosztásra a Bradfordban és környékén található legkülönbözőbb szervezetek körében.

A PROGRAM HATÁSA:

Mielőtt az Aspire-I felkérte a mentori munkacsoportot, a lemorzsolódások aránya 18% volt (830-ból 153 fő 2009/10-ben). A 2010/11-es évben ez 8%-ra csökkent (887-ből 72 fő) és 2011/12-ben továbbra is ugyanazon a szinten maradt (1009-ből 85 fő). A legmagasabb lemorzsolódási arány 24%-os volt és évente mindössze 2-4%-al csökkent egészen addig, amíg az orientációs tanácsadók/mentorok munkába nem álltak 2010/2011-ben. Az Ofsted (az Egyesült Királyság Oktatási és Szakképzési szolgáltatásokért felelős szabályozó) legutóbbi Aspire-I-nál tett látogatása során a felügyelők elismeréssel szóltak a mentori/tanácsadói modellről.

5. A PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ MUNKATÁRSAK A NEMZETKÖZI TALÁLKOZÓKON

1. nemzetközi találkozó, Magyarország

2. nemzetközi találkozó, Portugália

3. nemzetközi találkozó, Egyesült Királyság

4. nemzetközi találkozó, Németország

II. FEJEZET

1. KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÁSSAL, SZAKMAI GYAKORLATOKKAL KAPCSOLATOS HASZNOS INFORMÁCIÓK

1.1 MAGYARORSZÁG

Magyarország külképviselete a Külügyminisztérium honlapján:
<http://www.kormany.hu/hu/kulugyminiszterium/kovetsegek-konzulatusok>

Foglalkoztatás és munkavállalás az EU tagállamaiban:
http://www.euvonal.hu/index.php?op=mindennapok_munkavallalas

Az EU polgárainak szabad áramlása és mobilitása (pl.: munkahelykeresés és tartózkodás az EU államaiban): <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=457&langId=hu>

Szakmai gyakorlat és gyakornokság az EU intézményeiben:
http://euvonal.hu/index.php?op=mindennapok_munkavallalas&id=166

Tempus Közalapítvány – Comenius, Grundtvig és Leonardo programok:
<http://www.tka.hu/>

Egészségügy, társadalombiztosítás:
<http://euvonal.hu/index.php?op=egeszsegugy>

Szociális és munkanélküli járadékok az EU-ban:
http://euvonal.hu/index.php?op=mindennapok_csaladimunkanelkuli&id=170

Állásajánlatok az európai intézményekben:
http://www.eurobrussels.com/job_search.php

Europass (egységes Europass önéletrajz, diploma, nyelvvizsga):
www.europass.hu

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, az EURES Magyarországon:
http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=allakereseknek_munkavall_eu_egt_tagallamokban

Hivatalos EURES portál:
<http://ec.europa.eu/eures/>

Nemzeti Pályainformációs Központ honlapja:
<http://www.npk.hu/public/index.php>

1.2 PORTUGÁLIA

Állami Foglalkoztatási Szolgálat Portugáliában – álláslehetőségek és képzési kínálattal kapcsolatos információk:
www.iefp.pt

Európai Foglalkoztatási Szolgálat hálózata, melynek célja a munkavállalók mobilitásának megkönnyítése Európa-szerte: www.iefp.pt/eures

Élet- és munkakörülmények Portugáliában: www.trabalhar.pt

Hivatalos EURES portál: ec.europa.eu

Egészségügy, társadalombiztosítás: www.seg-social.pt

1.3 NÉMETORSZÁG

Lakhatási és munkával kapcsolatos támogatások Németországban:
www.arbeitsagentur.de/nn_572442/Navigation/Dienststellen/besondere-Dst/ZAV/arbeiten-in-deutschland/DE/Startseite-DE-Nav.html

The job of my life: www.thejobofmylife.de/de

Élet- és munkakörülmények Németországban: www.fachkraefte-offensive.de/DE/Startseite/start.html

5 lépés a németországi munkavállaláshoz/Keresett szakmák: www.make-it-in-germany.com/en

Munkakeresés a németországi Baden-Württembergben: www.bw-career.de

Határon túli munka: Nemzetközi gyakornoki képzést tanúsító bizonyítvány Franciaországban, Svájcban és Németországban: www.euregio-zertifikat.de

Munka korlátok nélkül a Bodeni-tó háromnemzetű régiójában: www.jobs-ohne-grenzen.org

Transznacionális projekt a nemzetközi gyakornoki képzési támogatásért és külföldi munkavállalás:
www.xchange-info.net

Kétoldalú csereprogram diákok és tanárok részére Norvégia és Németország között:
www3.giz.de/portal/ins_ausland/pull/gjordet/index.php.de

DIHK és ZHW: gyakornokok mobilitási támogatása:
www.mobilitaetscoach.de

1.4 EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Európai Bizottság EURES szolgálata – állásajánlatok és gyakornoki képzések 31 országban, külföldi étellel, tanúlással és munkavállalással kapcsolatos tudnivalók: <http://ec.europa.eu/eures>

A munkaügyi szolgáltatók segítséget nyújtanak munkahely- és önkéntes munkalehetőség-keresésben az Egyesült Királyság területén. Információt a Jobcentre Plus és partnerei nyújtanak:
<http://jobseekers.direct.gov.uk> vagy www.jobcentreplus.gov.uk

A National Careers Service (állami pályaorientációs szolgálat) államilag finanszírozott szolgáltatás, amely tájékoztatást nyújt önéletrajz megírásában, állásinterjúval kapcsolatos tudnivalókat illetően, szakmákról, képesség-készség vizsgálatról, tanfolyamokról és azok finanszírozásáról:
<https://nationalcareersservice.direct.gov.uk/Pages/Home.aspx>

A HM Revenue and Customs weboldal tájékoztatást ad a nemzeti minimálbérrel, családi pótlékról, jövedelemadóról, társadalombiztosításról és az Egyesült Királyságban való munkavállaláshoz szükséges dokumentumokról:
www.hmrc.gov.uk

A PLOTEUS információt nyújt diákok, állásukeresők, munkavállalók, szülők, tanácsadók és tanárok számára az Európában való tanulási lehetőségekről. Ez magában foglalja a cserediák lehetőségekkel, oktatási rendszerekkel és életlehetőségekkel kapcsolatos információkat egy másik országban:
<http://ec.europa.eu/ploteus/>

A British Council által akkreditált nyelvtanfolyamok keresése:
<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/>

A British Council IAESTE programme (Nemzetközi egyesület cserediákok számára műszaki tapasztalat-szerzés céljából) már több mint 60 éves tapasztalattal rendelkezik a nemzetközi fizetett kurzusokkal kapcsolatos szakmai gyakorlatokban műszaki hallgatók számára több mint 80 országban:
<http://www.britishcouncil.org/iaeste>

Európai hallgatói szakmai gyakorlatokkal kapcsolatos szervezet:
www.placement-uk.com

Az Egyesült Királyság szakmai gyakorlat szolgáltatója:
www.internuk.com

Tájékoztatás az Egyesült Királyság nemzeti gyakornoki szolgálatáról:
www.apprenticeships.org.uk

A Nemzetközi Hallgatói Ügyekért felelős Tanács tájékoztató lapokat és erőforrásokat nyújt az Egyesült Királyságba érkezők számára:
http://www.ukcisa.org.uk/student/information_sheets.php

Az Európai Képzési Szolgálat tengerentúli képzéseket szervez pályakezdők és diplomások számára:
<http://www.europeantrainingservices.co.uk>

2. ELLENŐRZŐLISTA KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÁSHOZ

Az alábbi ellenőrzőlista segítséget nyújt az ügyfél/diák számára abban, hogy megbizonyosodjon, valóban jól felkészült-e a külföldi munkavállalásra.

Instrukciók:

Az állapotnak tükröznie kell az ügyfél/diák tájékozottságát vagy aktuális állapotát az említett téma kapcsán:

 – magas szintű tájékozottság; a témát alaposan megértette; igen;

 – átlagos szintű tájékozottság; a témát megértette; több információra van szüksége;

 – alacsony szintű tájékozottság; a témát nem értette meg; nem;

1. RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ LEHETŐSÉGEK ISMERETE	STÁTUSZ		
A munkaerő-piac helyzetének megismerése más európai országokban és az Ön végzettségének megfelelő munkalehetőségek keresése			
Információ szerzése a fizetésekről és a megélhetési költségekről			
Támogató szolgáltatások keresése, melyek segítenek a célországba való megérkezéskor			
A mások tapasztalatai alapján történő inspiráció			

2. FELKÉSZÜLÉS SZAKMAI GYAKORLATRA	STÁTUSZ		
Önéletrajz és kísérő levél írása, melyek tartalmazzák az indítékait és célkitűzéseit, szükség esetén ezek lefordítása			
A szakmai gyakorlat időtartamának, időpontjának és feltételeinek tisztázása			
Engedély beszerzése az iskolától, főiskolától, vagy egyetemtől, mivel néhány helyen szükség lehet hivatalos dokumentumra (például Franciaországban szüksége lesz a „Convention de Stage”-re)			
Interjúra való felkészülés			

3. TUDJON MEG TÖBBET AZ EU-S CÉLORSZÁGÁRÓL, AHOVA UTAZIK	STÁTUSZ		
Belépési és tartózkodási szabályok			
Tudja-e, hogy...			
Milyen belépési szabályok vannak hatályban a célországban?			
Milyen tartózkodási feltételek vannak hatályban a célországban? Kötelező a hivatalos regisztráció?			
Munkavállalás, adók, pénzügyek			
Tudja-e, hogy...			
Milyen a munkaerő-piac? Mennyit fizetnek a cégek szakmai gyakorlatokért?			
Milyen jövedelmi adókat kell befizetnie a célországban, és milyen módon?			
Milyenek a helyi megélhetési és szállásköltségek?			
Mindennapi élet			
Szállás, vagy vendéglátó család keresése			
Nyelvtanfolyamok keresése			

4. MOTIVÁCIÓ ÉS ERŐFORRÁSOK	STÁTUSZ		
Motiváció			
Gondoljon utazása indítékára (pl. pénz, nyelvi készségek fejlesztése, munkaerő-piaci esélyek, időjárás, új kultúra, új emberek megismerése stb.) és ennek megfelelően válasszon célországot!			

Erőforrások			
Milyen erőforrásai vannak?			
Van elegendő – szóbeli és írásbeli – nyelvtudása, vagy szüksége lenne nyelvtanfolyamra? A helyi nyelv ismerete óriási előnyt jelent!			
Van elegendő pénze, hogy megéljen, még ha nem is végez kereső tevékenységet egy darabig?			
Van az adott országban élő ismerőse?			

5. KIUTAZÁS ELŐTT	STÁTUSZ		
Útlevelel és dokumentumok			
Érvényes a személyi igazolványa és/vagy útlevele és az európai vezetői engedélye?			
Van hivatalos fordítása minden fontos dokumentumáról a célország nyelvén? Pl. születési anyakönyvi kivonat, házassági anyakönyvi kivonat, fogytékosságot igazoló dokumentum.			
Munkavállalási engedély és vízum – Az EU minden országába beléphet vízum nélkül; csupán érvényes útlevelel és/vagy személyi igazolvány szükséges.			
Egyes uniós országokban a határ átlépéséhez regisztrálnia és/vagy jelentkeznie kell tartózkodási engedélyért. A legtöbb országban a vámvizsgálat során nem engedélyezett a pénzügyi erőforrások vagy készpénz ellenőrzése.			
Egészség			
Kiutazás előtt menjen el fogászati ellenőrzésre!			
Ismerje meg a célország társadalombiztosítási rendszerét, mielőtt elmenne. Milyen járulékokat kell fizetnie és mikre jogosult?			
Ha rendszeresen szed gyógyszert, legalább 2 havi adagot vigyen magával, és kérdezzen rá orvosánál a nevére, így ugyanolyan hatású készítményt tud kérni az adott országban, mivel a gyógyszerek márkanevei különbözhetnek.			
Ha van valamilyen egészségügyi problémája, akkor az egészségügyi dokumentumokat kérje el orvosától és fordítsa le a fontosabb részeket.			
Legyen felkészült			
Mondja vissza szerződéseit, állandó kiadásait (pl. lakás, telefon, villany, gáz, víz)			
Ellenőrizze a külföldi banki szolgáltatások költségeit – van értelme bankot váltani? Van online bank-szolgáltatás? A jelenlegi bankja tanácsot, felvilágosítást adhat.			
Gondoskodjon arról, hogy leveleit továbbítsák és elérjék Önt célországában			
Biztosítás			
Egyéni felelősségbiztosítás – gyakran fedezi a biztosítottat külföldön is akár 3-tól 5 évig.			
Egészségbiztosítás. Szerezze be az Európai Egészségbiztosítási Kártyát [EHIC – www.ehic.org.uk/Internet/home.do]			
Gépjármű-felelősségbiztosítás. Lépjen kapcsolatba biztosítójával és kérjen írásos megerősítést arról, hogy nincs tartozása és, hogy milyen bónusz tartományba sorolható. Ezt gyakran a tengerentúlon is elfogadják, és lehetővé teszi, hogy olcsóbb biztosítást kössön, miután elköltözött. Az otthoni gépjármű-felelősségbiztosítását szüntesse meg, miután külföldön megkötötte az ottanit.			

Zárszó és további olvasmányok

E kiadvány keretei nem elegendőek arra, hogy teljes körűen bemutassuk azt az intenzív munkát, amelyet a projekt kétéves időtartama alatt az élethosszig tartó tanulás, a szakképzés és foglalkoztatás területén tevékenykedő nemzetközi partnerszervezetek példaértékű együttműködésével végeztünk.

A pályakezdekők munkaerő-piaci integrációjának érdekében Magyarországon, Portugáliában, Angliában és Németországban alkalmazott, ott már jól bevált legjobb gyakorlatok, módszerek, programok közül a teljesség igénye nélkül azokat emeltük ki, amelyekből az olvasó – szakemberként és pályakezdekő fiatalemberrént is – a legtöbbet profitálhat.

Reméljük, hogy sikerült felkelteni az olvasók figyelmét és érdeklődését a projekt iránt és bízunk abban, hogy e kiadvány elolvasását követően a külföldön munkát vállalni szándékozó pályakezdekő fiatalok is komplex, az igényeket kielégítő, jól hasznosítható útmutatást kaptak és sok aktuális és praktikus információval, tanáccsal gazdagodtak.

További információért a partnerszervezetekhez fordulhat:

CONTACT DETAILS

Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

Békéscsaba
Árpád sor 2/6.
5600
Magyarország
Telefon: +36 66 444 211
E-mail: vidovenyecze@lab.hu
Honlap: <http://bekes.munka.hu>

Escola Profissional Cior

Rua Amélia Rey Colaço, no 106
4764-901 Vila Nova Famalicao
Portugália
Telefon: +351 252 301210
E-mail: nilza.jardim@cior.pt or olivia.pereira@cior.pt
Honlap: www.cior.pt

BBQ Berufliche Bildung gGmbH

Stuttgarterstraße 9/11
70469 Stuttgart
Németország
Telefon: +49 761 150773-32
E-mail: jaeger.silke@biwe-bbq.de
Honlap: www.bbq-zukunftskurs.de

Careers Europe (part of Aspire-i Ltd)

Onward House,
2 Baptist Place
Bradford, BD1 2PS
Egyesült Királyság
Telefon: +44 (0) 1274 829584
E-mail: katie.peyton-lister@careerseurope.co.uk
Honlap: www.careerseurope.co.uk

Békés Megyei
Kormányhivatal

Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja